

Om 4 uur meldde de luchtwachtpost-Delft: 'Vele tweemotorige bommenwerpers op 1500 meter, vliegende zuidwest-noordoost'. Luttele ogenblikken later sloegen de eerste Duitse bommen in. Het was nagenoeg windstil. De gereedstaande D-21's en Douglas-toestellen konden direct van hun opstelingsplaats starten en spoedig tolden de D-21's 'als woedende horzels' rond de snellere, maar loggere Duitse jagers.¹ Adembenemende luchtgevechten ontstonden; vijf Duitse toestellen werden neergeschoten maar ruim een uur later hadden alle D-21's (op één na die naar Schiphol uitweek) de strijd moeten staken. Eén vlieger kon zich alleen per parachute redden, de anderen werden door benzine- of munitiegebrek gedwongen te landen; twee kwamen er op Ockenburg terecht, vijf ergens in de weilanden. Slechter verging het de Douglas-toestellen. Maar drie van de elf brachten het tot een noodlanding (waarvan weer twee op Ockenburg); acht werden er neergeschoten waarbij er één bij Vlaardingen in een brandende olietank stortte.²

Wat was intussen op Ypenburg gebeurd?

De eerste Duitse bommen wekten bij velen panische angst. De militairen van de vliegdiens (één hangar stond al in brand) renden naar de mitrailleuropstellingen om er een schuilplaats te vinden. 'Eén van hen', aldus een gevechtsverslag,

'hield mijn hand vast en zei: 'Vaandrig, daar valt een bom!' Ik antwoordde: 'Ja, jongen!' doch ik had het woord 'jongen' nauwelijks uitgesproken of hij werd door een grote scherf als het ware door midden gespleten, terwijl ik zelf ettelijke meters werd weggeslingerd. Ik moet eerlijk bekennen dat ik bij het zien van de bommen aanvankelijk in elkaar zakte van verbazing, angst en zenuwachtigheid. Bij de aanblik van het sneuvelen van die soldaat kwam er echter zo'n verandering in mij, dat het me niets meer kon schelen. Ik . . . was dan ook spoedig ter been, liep de opstelling in en vroeg of er gewonden waren. Een soldaat bleek zwaar gewond te zijn. Ik kreeg de indruk dat velen wel de grond in wilden duiken; vooral mannen die getrouwd waren, stonden grote angsten uit. Anderen waren daarentegen spoedig kalm en hun zenuwen weer de baas.'³

Met tussenpozen duurde het bombardement drie kwartier; daarop volgde nog een beschieting door Duitse jagers. Men kon er van Nederlandse kant weinig tegen doen. De Nederlandse luchtdoelmitrailleurs hadden veel last van storingen, de twee luchtafweer-batterijen konden nauwelijks vuur uitbrengen op de laagvliegende Duitse toestellen, bij een van de twee (beide

¹ A.v., p. 70. ² A.v., p. 70-77. ³ E. H. Brongers: *De slag om de residentie 1940* (1968), p. 42-43.